

Preek over HC Zondag 5 en 6

Liturgie:

Votum en groet

Zingen: Ps. 9:1,6,7,8

Gebed

Schriftlezing: 1 Korintiërs 1:18 - 2:5

Zingen: Ps. 49:1,2,5

Tekst: Zondag 5 en 6

Zingen: Gez. 69

Apostolische Geloofsbelijdenis (*berijming Casper Koolsbergen, melodie Lb. 114*)

Gebed

Collecte

Zingen: Gez. 141:1,2,3

Zegen

Gehouden te: Baflo, 09-03-14 (14.30 u.)

Preek

God verrast ons met de Middelaar Jezus Christus. Daar word je blij van!

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

1. Blij verrast

“Verrassing!” Je komt onverwacht binnenvallen bij familie of goede vrienden. Je ziet de verraste gezichten. Dat hadden ze niet verwacht, nu ze een moeilijke periode doormaken. Je bezoek is ook bedoeld als een verrassing voor hen.

“Verrassing!” Mamma komt met een extra lekker toetje. Je mocht van te voren niet weten wat het was. Je was wel heel nieuwsgierig. “Even niet in de keuken komen hoor.” Zei mamma. “Het wordt een verrassing.”

“Verrassing!” Je zegt het op iemands verjaardag. Je hebt iets heel mooi meegebracht. En je weet dat je de jarige daar erg blij mee maakt. Hij scheurt het papier van de doos, zet grote ogen op. “Oh,...” Verrassing!

Ik houd wel van zulke verrassingen. Jullie ook wel, jongens en meisjes, denk ik. Je vader en moeder ook.

Vrienden vinden het fijn elkaar af en toe te verrassen. Vaders en moeders vinden het fijn hun kinderen te verrassen. Omdat ze van je houden.

Onze Vader in de hemel houdt er ook van om zijn kinderen te verrassen en blij te maken met een mooi cadeau. Hij houdt ook veel van hen, meer nog dan jouw vader en moeder van jou houden.

Van zulke verrassende cadeaus word je blij. Om dat cadeau zelf? Ook! Maar vooral word je blij van je ouders, van je vrienden, die je die verrassing bezorgen.

Zo mag je blij zijn met God, om het grote geschenk dat Hij geeft. De grote verrassing waarmee onze Vader uitpakt.

Wat voor geschenk is dat dan? Dat had ik nog niet gezegd. Maar je hebt het vast al geraden. U wist het al. Het is onze Heer Jezus Christus zelf, Gods grootste en mooiste cadeau aan mensen. Onze Middelaar en Redder. God presenteert hem aan ons in het evangelie. Opnieuw, kan ik ook zeggen. Want de boodschap van zondag 5 en 6 is ons bekend. We hebben dat evangelie veel vaker gehoord.

Toch blijft het een verrassing. Vandaar het thema van de preek, dat ik al liet zien.

God verrast ons met de Middelaar Jezus Christus. Daar word je blij van!

2. Blij met Gods gerechtigheid?

Ik had het net over verrassingen en cadeaus. Met dat voorbeeld wil ik vergelijken met waar het in zondag 5 en 6 om gaat. Je kunt een dergelijk voorbeeld nooit zomaar in alle details doortrekken.

Zo valt er voor ons niks te raden als het gaat om Gods geschenk aan ons. God onthult het zelf. En als we zonder geloof zouden moeten raden, kwamen we er beslist niet uit. Want een ongeestelijk mens begrijpt de dingen die van God zijn niet. Daar gaat het hier dus niet om. Ook niet in de lange reeks vragen en antwoorden in zondag 5 en 6. We leggen daarin geen lange zoektocht af zonder Gods Geest of zonder Jezus.

De catechismus tekent geen objectieve profienschets van een middelaar uit, waarvoor wij een passend iemand zouden moeten vinden. "Hé, dat is geknipt voor de Heer Jezus Christus." Zo gaat het niet. Zo is het ook niet bedoeld. Zo werkt God niet in zijn openbaring.

Ja, je zou in de vragen 12 tot en met 17 iets van een speurtocht kunnen ontdekken. Een speurtocht naar mogelijkheden om uit de gevangenis te komen, om de straf kwijt te raken en weer in genade te worden aangenomen. Maar het is wel een speurtocht in het geloof, binnen de grenzen van Gods openbaring en evangelie. De weg van de verlossing ligt vast bij God. Hij laat ons in zekere zin vastlopen in ons denken en onverstand. Totdat we ontdekken: Het gaat niet. Wij redden het niet. Wij kunnen onszelf niet redden.

God wil ons er de ogen voor openen, dat Hij zelf alleen het moet doen en kan doen: redden, onze straf betalen en verzoening bewerken. Het is een zaak van Hem en van zijn genade.

Dat, broeders en zusters, is nu juist het verrassende in dit geheel. God geeft ons zijn Zoon Jezus Christus als onze Middelaar en Verlosser. Het is Gods verrassingsactie naar ons toe, zijn volk.

Wanneer je de inhoud van deze beide zondagen op je laat inwerken, het proeft, dan merk je dat element van verrassing. Vooral in vraag en antwoord 18.

Er is al een lange weg afgelegd. Maar ineens breekt als het ware het licht door. Verrassing! Alsof God tegen ons zegt: "Hier hebt u hem nu, uw Middelaar, uw Redder, mijn Zoon Jezus Christus."

God presenteert hem. En onze mond valt open van verrassing. Dat is hem: Jezus Christus. Hij voldoet aan al Gods eisen. Hij is de middelaar, die echt God en tegelijk een echt en rechtvaardig mens is.

Wij belijden in deze zondag omstandig waarom de middelaar zo moet zijn: echt en rechtvaardig mens en tegelijk echt God. Daar zijn we blij mee.

Er zit een duidelijke lijn in zondag 5 en 6: De mens heeft gezondigd tegen God. De mens moet naar Gods recht ook voor de zonde betalen, de schuld vereffenen. Dat is een eenvoudige en rechtvaardige regel.

Wij kennen zoiets ook in onze samenleving wel. 'De vervuiler betaalt!' Een duidelijke vuistregel in zaken van het milieu en de bijbehorende wetgeving. Daar wordt die vervuiler waarschijnlijk niet blij van. Het kost hem het een en ander. Maar het is wel recht; gerechtigheid. God laat ook niet de ene mens boeten voor de schuld van een ander. Ook niet kinderen voor de schuld van ouders bijvoorbeeld. De mens zelf moet betalen voor zijn schuld.

Gods gerechtigheid vereist ook betaling van schulden door een echt mens. 'De vervuiler betaalt.' God wil gewoon rechte lijnen trekken. Zo is Hij. Maar om te kunnen betalen, moet die betaler – de Middelaar in dit geval – ook zonder zonde zijn. Hij moet recht en zuiver staan tegenover God. Volkomen gehoorzaam en met een hart dat zonder reserve God liefheeft.

Zo'n mens kunnen wij niet voortbrengen. Op elk mens, die geboren wordt, rust schuld vanaf zijn prilsten begin.

Maar, gesteld dat wij een volkomen rechtvaardig mens naar voren zouden kunnen schuiven... Dan zou zo iemand in eeuwigheid nog niet klaar kunnen komen met Gods

gerechtigheid en Gods straf. Want die zijn voor een schepsel niet te dragen. Ook niet voor een mens.

Daarom moet de middelaar tegelijk echt God zijn. *"Om uit kracht van zijn godheid de last van Gods toorn aan zijn menselijke natuur te kunnen dragen en ons de gerechtigheid en het leven te kunnen verwerven en teruggeven."* Zo belijden we het met de catechismus.

Dat is opnieuw een dikke streep onder de onmogelijkheid voor ons om onszelf te redden.

Conclusie van het geloof op basis van Gods woord: God zelf moet zijn eigen toorn wegdragen. Hij alleen kan het ook. En God zelf kan alleen mogelijkheden bedenken en geven, die beide eisen voor een middelaar verenigen.

Het plan voor zo'n middelaar staat alleen op naam van God. Daar komt geen mens aan te pas.

Ben ik blij met Gods gerechtigheid? Als ik naar mijzelf kijk en naar onze menselijke ongerechtigheid, dan niet. 'De vervuiler betaalt.' Dat ligt mij niet. Daar tegen kom ik in het geweer.

Ben ik blij met Gods gerechtigheid? Wel, als ik let op Gods plan. En vooral als ik oog krijg voor Jezus Christus, de middelaar die God ons geeft, verrassend genoeg.

3. Blij met Gods genade

De catechismus spreekt de Bijbel na als ze zegt: Onze Heer Jezus Christus is de Middelaar *"die ons door God geschonken is tot wijsheid, rechtvaardigheid, heiliging en tot een volkomen verlossing."*

Jezus Christus is Gods cadeau aan ons. Geen mens had ooit kunnen bedenken, dat God dat zou doen. Dat Hij zijn eniggeboren Zoon zou geven om onze onpeilbare schuld te betalen en ons zo met God te verzoenen.

Mensen kunnen van alles verzinnen aan goden, godsdiensten en heilswegen. Maar dit komt in geen mens op.

De ongelovige mens kijkt hier dan ook vreemd tegen aan. 'Wat een dwaasheid...' denkt hij. Paulus zegt in 1 Korintiërs 1:18:

"De boodschap over het kruis is dwaasheid voor wie verloren gaan, maar voor ons die worden gered is het de kracht van God."

De ongeestelijke mens vindt het pure dwaasheid dat God zijn Zoon stuurt en vervolgens aan een kruis laat sterven. Zo zou de schuld van de mensen weggedaan worden? 'Man, laat je nakijken.'

"Dat willen we nog wel eens zien," zeggen de Joden. "Eerst maar eens een teken van God. Dan geloven we misschien."

"Daar zullen we nog eens dieper over filosoferen," zeggen de Grieken.

De Jood en de heiden gaan schuil in ons aller hart, broeders en zusters. Want deze boodschap van God is niet naar de mens. Wij pakken dat niet.

Maar toch *"het dwaze van God is wijzer dan mensen, en het zwakke van God is sterker dan mensen."* (1 Kor. 1:25)

Zo geeft God aan zijn kinderen deze Middelaar Jezus Christus. Een echt cadeau, waarmee wij niets ander kunnen doen dan Hem in het geloof aanvaarden en omhelzen. Hij is ónze Heer, ónze Middelaar en Redder.

Daarmee hebben we voorgoed afstand gedaan van elke aspiratie en elke poging om zelf voor middelaar en verlosser te spelen.

God geeft deze middelaar vanuit de hemel. Wij hoeven en wij kunnen hem niet tegemoet gaan en een handje helpen.

Het is enkel genade hier. In de taal van de Bijbel hebben de woorden 'genade' en 'cadeau' dezelfde wortel. Als in onze taal 'gratie' en 'gratis'. Gratie is voor ons gratis. Genade kost ons niets. Wat een cadeau van God.

Je kunt slechts verrast en beduusd stamelen: "Dank u wel, Heer."

Genade maakt je rijk, broeders en zusters. Wat wordt het leven dan vol en fleurig. Genade maakt ook blij. Blij met God om het ongedachte geschenk van de redding door Jezus Christus.

Elke dag is Gods genade nieuw. Zij verslijt niet en raakt niet op. Jezus leeft immers en is met ons tot aan de voltooiing van deze wereld.

4. Blij met de redding

Redding en verlossing gebruiken we door elkaar heen. Verlossing is redding. Hier moeten we het verstaan als het actieve werk van onze Heer Jezus Christus in de naam van God.

Jezus Christus is de verlosser. Maar bijbels gezien kun je evengoed zeggen: God is de verlosser. God redt zijn volk door Jezus Christus. Hij is door God gegeven tot redding. Daar is hij mee bezig. Zijn naam zegt het al. Jezus, "*want hij zal zijn volk bevrijden van hun zonden.*" (Mat. 1:21)

Wat Paulus schrijft in 1 Korintiërs 1:30 ligt in dezelfde lijn.

"Door hem bent u één met Christus Jezus, die dankzij God onze wijsheid is geworden. Door Christus worden wij rechtvaardig en heilig en door hem worden wij verlost,..."

Een beetje veranderd worden deze woorden opgenomen in antwoord 18 van de catechismus.

God is de bron van ons bestaan en de bron van onze band met Christus. Door God zijn de gelovigen in Korinte en overal geroepen heiligen.

Door God bent u één met Christus Jezus. Dat betekent een intieme band met hem hebben door het geloof. En de Heilige Geest scheidt die band. Het betekent vervolgens een volheid van genade en leven voor ons.

"In Christus immers heeft God, voordat de wereld gegrondvest werd, ons vol liefde uitgekozen om voor hem heilig en zuiver te zijn,

.....

In hem zijn wij door zijn bloed verlost en zijn onze zonden vergeven, dankzij de rijke genade die God ons in overvloed heeft geschonken." (Ef. 1:4,7,8)

Eén zijn met Christus is ook deel krijgen aan wat hij voor ons geworden is. Zijn wijsheid wordt onze wijsheid. Christus is Gods wijsheid in eigen persoon. Al maakt heel de wereld zijn kruis ook uit voor de grootst mogelijke dwaasheid. Wij worden wijs wanneer we de dwaasheid van God van harte geloven.

Door Christus worden wij ook rechtvaardig. Hij is dat zelf ook. Volkomen trouw aan zijn Vader, volkomen gehoorzaam tot in de dood aan het kruis. Zo maakt hij het voor

ons weer goed met God. Wij worden vrijgesproken en zijn zo rechtvaardig voor God. We staan weer in de juiste verhouding tot God.

Door Christus worden wij vervolgens heilig. We passen weer bij hem, de Heilige. Door de Heilige Geest. Die vernieuwt ons leven, laat het een leven zijn dat aan God gewijd is.

Door Christus wordt u, gemeente, tenslotte gered, verlost. De losprijs daarvoor is zijn kostbaar bloed, zijn leven. Dat is een complete redding. En het heeft alles te maken met de vergeving van onze zonden en onze verzoening met God. Dat is een proces, waarmee Christus bezig blijft bij ons.

Wie 'verlossing' zegt, zegt Christus. En wie in geloof 'Christus' zegt, spreekt over zijn redding en ontvangt deel aan wat Christus verdiende.

Jezus Christus, die naam is markeert het grote verschil tussen kerk en wereld, tussen geloof en ongeloof, tussen wijsheid en dwaasheid. Jezus Christus, de gekruisigde Heer, hem verkondigt Paulus. Niemand anders. Hij is de enige die verlossen kan. Hij is, zegt Paulus eigenlijk, de redding in eigen persoon.

Aan deze middelaar en verlosser hoeven en mogen we niet twifelen. Gods cadeau aan ons is echt en welgemeend. Dat is Gods eer. Jezus Christus is echt en rechtvaardig mens en echt God. Hij is echt onze middelaar en verlosser.

De vreugde kan niet op bij wie dat gelooft. Wat ben je dan blij met Jezus Christus, het mooiste geschenk dat je als mens krijgen kunt van God. Wat een verrassing!

5. Blij met het evangelie

Waaruit weet je nu dat de Heer Jezus Christus die middelaar en verlosser is, die God geeft?

Dat is een logische vraag die de catechismus hier stelt. Want er zijn zoveel godsdiensten en namaak-verlossers. Kun je het soms zelf verzinnen?

Nee. Ook hierin zijn we weer volkomen afhankelijk van God zelf. Hij bedenkt het en Hij zegt het tegen ons. Hij geeft ons de blijde boodschap van de verlossing. Wij weten het, zeggen we, uit het heilig evangelie. Dat is de exclusieve blijde boodschap van God uit de hemel, het goede nieuws dat God op aarde heeft laten horen.

Op tal van manieren gebeurde dat. Door middel van heel veel personen: aartsvaders, profeten, priesters, koningen, apostelen. Soms ook door eenvoudige gelovigen.

Zij hebben allen dit gemeenschappelijk: God sprak door hun mond. De Heilige Geest gaf Gods woord aan de zijnen door, aan het volk van zijn verbond. En de bedoeling van God was en is, dat die blijde boodschap door heel de wereld zal klinken.

God is zelf al heel vroeg met die boodschap gekomen. Al in het paradijs. Hij gaf aan Adam en Eva de belofte van de verlossing. De moederbelofte sprak al over het nageslacht van de vrouw, dat de overwinning zou behalen op de slang en zijn nageslacht. De bevrijding werd toen al aangekondigd.

Zo is het doorgegaan, heel de oude bedeling. In de tent van Abraham klonk het evangelie. Mozes sprak over de middelaar en de profeet, die komen zou. David heeft van zijn grote Zoon gezongen en hem in de verte gezien en begroet. De profeten getuigen van de komende Messias.

God heeft het ook zichtbaar gemaakt in de offers en andere gebruiken van de wet die een schaduw waren van wat komen zou. Ze lieten zien: zo zal het werk van de Middelaar er uit zien. Hij zal zijn leven geven om Gods volk te verzoenen. Overal in het Oude Testament lezen en horen we van de Christus. Totdat hij zelf kwam in het laatst van de dagen. Toen begon God zijn evangelie te vervullen. Imponerend is in dit verband de inzet van de brief aan de Hebreëën.

"Op velerlei wijzen en langs velerlei wegen heeft God in het verleden tot de voorouders gesproken door de profeten, maar nu de tijd ten einde loopt heeft hij tot ons gesproken door zijn Zoon, die hij heeft aangewezen als enig erfgenaam en door wie hij de wereld heeft geschapen." (Hebr. 1:1,2)

God heeft zich in Christus helemaal uitgesproken. Althans voor zover het nodig was voor onze redding.

Dat evangelie lezen we nu in de Bijbel, de goede boodschap van de verlossing. Wij kennen de middelaar Jezus Christus uit het evangelie. Hij is en wordt ons verkondigd. Paulus was er echt vol van. "Wat of wie moet ik anders verkondigen," zegt hij, "dan Jezus Christus, de gekruisigde." En alle trouwe dienaren van het woord zeggen het met Paulus mee. Op elke bladzijde van de Bijbel komt Gods genade in Christus ons tegemoet. Het spat er af!

Wat wil een mens dan nog meer. Wat een schitterend cadeau geeft God jou en mij in dat evangelie. Wat kun je daar blij mee zijn!

God verrast ons met de Middelaar Jezus Christus. Daar word je blij van!

En wie blij is gaat roemen. Roemen in de Heer!

Amen.